

Sosiaali- ja terveysministeriö

Maatalouden lomitussjärjestelmien kehittämistyöryhmän loppuraportti

Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry toteaa lausuntopyyntönne johdosta seuraavaa:

Lomituspalvelujen hallinnon uudistaminen

Lomituspalvelujen hallinto tulisi uudistaa työryhmän esittämän kohdan 7.4 **Palveluseteli ja viranomaisen järjestämä palvelutuotanto** mukaisesti.

Esitetty vaihtoehto takaa parhaiten sosiaalisesti tasapuolisen ja oikeudenmukaisen, sekä taloudellisesti tehokkaan lomitussjärjestelmän. Muut työryhmän esittämät vaihtoehdot eivät takaa maatalousyrittäjien subjektiivista oikeutta palveluihin syrjäisillä seuduilla tai äkillisissä palveluntarpeissa.

Kuten työryhmäkin arvioi: *"Nykyisen kuntapohjaisen paikallishallinnon avulla lomituspalvelut on saatu toteutetuksi koko maassa varsin kustannustehokkaasti"*. Järjestelmä on toiminut hyvin sille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta. Nykymallin toimivuus ja taloudellisuus puoltaa toiminnan jatkamista viranomaisen järjestämänä palvelutuotantona EU-säädösten mukaisesti. Nykyisen mallin pohjalta tulisi rakentaa viranomaistoimintaan perustuva lomitusjärjestelmä.

Muutoksen yhteydessä tulee turvata nykyisen henkilöstön siirtyminen liikkeenluovutuksen periaatteella uuden työnantajan palvelukseen. Näin taataan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus jatkossa. Uudesta toimeenpanojärjestelmästä riippumatta, siirtymäaika uuteen järjestelmään tulee olla riittävän pitkä.

Pidämme tärkeänä, että työryhmä jatkaa toimeenpanojärjestelmän uudistustyötä.

HE luonnos lomituspalvelulaiksi

Yleistä

Esitys heikentää lomituspalveluhenkilöstön työllisyyttä sekä alentaa työssä olevien ansiotasoa huomattavasti. Arviomme mukaan esitys vähentää lomituspalveluista kaikkiaan 400 henkilöä, joista noin 40 hallinnosta.

Maatalouslomittajien osa-aikaisuusongelma (yli puolet osa-aikaisia) jatkuu edelleen. Esitys ei paranna nykytilannetta tältä osin.

Maksujen korotukset ym. toimenpiteet lisäävät näkemyksemme mukaan maatalouden rakennekehitystä ja säästötoimet ovat arvioitua (20 milj. euroa) suuremmat, kuten tapahtui vuonna 2011.

Lainsäätämisen aikataulusta johtuen, lomituspalveluja järjestävät kunnat eivät ehdi sopeuttaa henkilöstön määrää vastaamaan palvelujen tarvetta. Kunnille aiheutuu tästä syystä ylimääräisiä kustannuksia, joita Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela ei korvaa kunnille valtion varoista.

Yksityiskohtaiset kommentit

8 § Vuosiloma- ja sijaisapupäivän kesto

Esitetty lomituspäivän keston määrittely on liian kaavamainen, ja jättää huomioimatta tavanomaiset karjataloustyöhön luonnollisesti kuuluvat poikkeamat tai lomitusaikojen vaikutukset. Maatalouslomittajana työskentelevien henkilöiden ominaisuuksia ei ole otettu huomioon työpäivän pituutta arvioitaessa.

Vuosiloma- ja sijaisapupäivän keston määrittely edellyttää joustavuutta toimiakseen.

8 c § Valvontakäynnit ja varallaolo

Valvontakäynnit ja varallaolo ovat päivittäisiä karjahoitoon liittyviä tehtäviä. Lakiesitys ei vapauta maatalousyrittäjiä kaikista karjanhoitoon liittyvistä tehtävistä lomituksen aikana. Palvelujen rajaus lisäisi maatalouslomittajien osa-aikaisuutta.

16 b § Maksullinen lomittaja-apu

Muutos lisää maatalouslomittajien osa-aikaisuutta, koska sunnuntaisin maatalousyrittäjät eivät voisi ostaa palvelua vuosiloma- tai sijaisapupäivän jatkeeksi.

Sallimalla palvelun käyttö vuosiloma- ja sijaisapupäivän jatkeeksi kaikkina viikonpäivinä, sekä laajentamalla sunnuntai- käsitettä koskemaan myös aattoja, (pääsiäislauantai, juhannus- ja jouluaatto) muutos olisi kustannusneutraali.

28 § Maksullisesta lomittaja-avusta perittävä maksu

Maksun korottaminen nykyisestä 11,60 eurosta 16 euroon vähentää merkittävästi palvelun käyttöä. Vähentymistä tapahtuu kokonaisina päivinä ja vuosiloma- tai sijaisapupäivän jatkeeksi ostettujen tuntien osalta.

Jälkimmäisen osalta palvelun käytön vähentyminen lisää maatalouslomittajien osa-aikaisuutta merkittävästi.

28 a § Eläinsuojelullisin perustein annetusta lomituspalveluista perittävät maksut

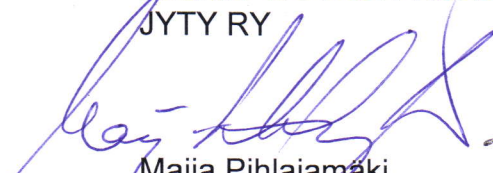
Esitetty 30 euron maksu on kohtuuton lain 8 b 2 momentin 1 kohdan osalta suhteutettuna paikallisyksikölle aiheutuviin kustannuksiin.

28 b § Valvontakäynneistä ja varallaolosta perittävät maksut

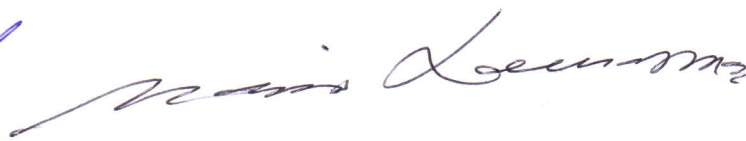
Perittävät maksut ovat ristiriidassa lain 8 §:n osalta (Vuosiloma- ja sijaisapupäivän kesto), em. tehtävät kuuluvat päivittäisiin välttämättömiin karjanhoitotehtäviin. Maksut ovat osittain suurempia kuin paikallisyksikölle aiheutuvat kustannukset.

Helsingissä 15.10.2015

JULKIS- JA YKSITYISALOJEN TOIMIHENKILÖLIITTO
JYTY RY

Maija Pihlajamäki
puheenjohtaja

Marja Lounasmaa
edunvalvontajohtaja